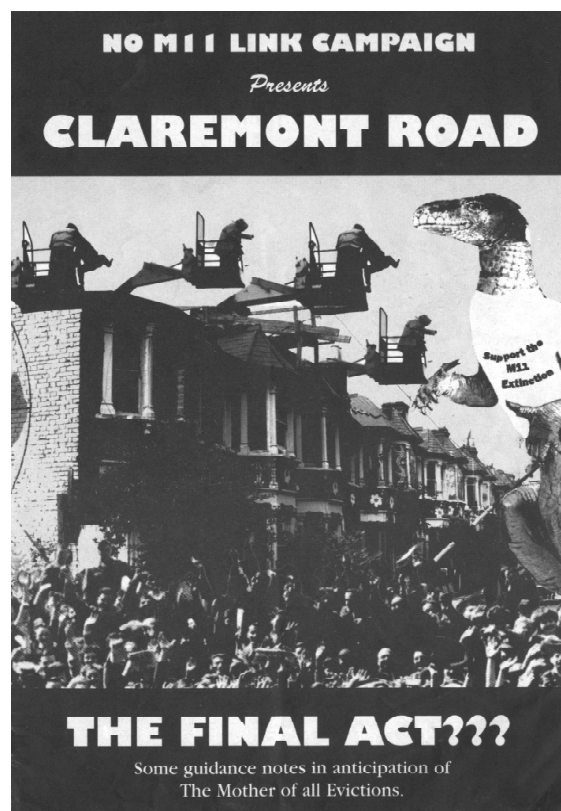

Wprowadzenie

Protesty przeciwko budowie nowego systemu dróg w Wielkiej Brytanii, przeszły do historii jako przykład najbardziej spektakularnych kampanii ekologicznych. Powstanie ruchu *Road Protesters* stało się symbolem aktywności społecznej lat dziewięćdziesiątych XX w. Tak silny sprzeciw środowisk ekologicznych i społeczności lokalnych wobec nowej inicjatywy rządu zakładającej największy program budowy dróg od czasów Rzymian wynikał z arogancji władz wdrażających projekt, decyzji podejmowanych bez konsultacji społecznych, bez uwzględnienia istniejących alternatyw, a często bez postawienia sobie pytania czy budowa nowej drogi jest na prawdę konieczna?

Gdy w roku 1992 na miejsce protestu w Twyford Down przybyła grupka *New Age Travellers* nikt nie

Ulotka z kampanii przeciwko drodze M11.

przypuszczał, że po pięciu latach akcja ta zainicjuje masowy ruch przeciwko polityce transportowej państwa zmuszający władze do ograniczenia subwencji rządowych przeznaczonych na budowę nowych dróg.

Inspiracja wyniesiona z Trywford Down rozprzestrzeniła się w inne rejony kraju: Londyn, Solsbury Hill, Glasgow, Newbury, Exeter i wiele innych miejsc. Przypomnijmy zatem najciekawsze brytyjskie protesty stacjonarne lat dziewięćdziesiątych XX wieku.